

РЕШЕНИЕ

№ 947

гр. София, 13.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 57 състав,
в публично заседание на 06.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Людмила Коева

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **10818** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. чл. 10, ал. 5 от Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД).

Образувано е по жалба на Р. Д. А., гражданка на И., малолетна, [дата на раждане], депозирана чрез законния ѝ представител нейната майка К. Н. Ф., с адрес [населено място], ж.к. „Света Т.“, [жилищен адрес] А, чрез адв. Д. Г., против Заповед № ЗСПД/Д-С-ВЗ/9201/19.10.2023 г. на Директора на дирекция „Социално подпомагане“ – В., с която е отказано отпускане на еднократна помощ за ученик записан в първи клас по заявление – декларация вх. № ЗСПД/Д-С- ВЗ/9201/13.10.2023 г.

В жалбата е изложено становище за незаконосъобразност на оспорената заповед поради противоречието ѝ с материалния закон и административно производствените правила. Твърди се, че основанието за отказ – чл. 3, т. 5 от ЗСПД противоречи на нормите на Директива 2011/95/ЕП и на Съвета от 13.12.2011 г., за които излага подробни доводи. Иска се отмяна на процесната заповед.

В съдебно заседание жалбоподателката се представлява от адв. Г., която поддържа жалбата на посочените в нея аргументи. Моли за отмяна на административния акт и за присъждане на направените по делото разноски.

Ответникът – директорът на Дирекция "Социално подпомагане"- В., се представлява от юр. Б.. Изразява становище за неоснователност на жалбата и моли за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена за възможността за встъпване в

настоящото производство, не изпраща представител и не взема становище по жалбата. Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

На 13.10.2023 г. Д. А. Х.-баща на малолетната Р. Д. А., е подал до директора на Дирекция "Социално подпомагане"-В. заявление-декларация №ЗСПД/Д-С-В3/9201/13.10.2023 г. за отпускане на еднократна помощ на ученици, записани в първи, втори, трети и четвърти клас по чл.10а от Закона за семейни помощи за деца. З. е декларирал, че както той, така и отглежданото със съпругата му К. Н. Ф. дете - Р. Д. А. са иракски граждани и живеят постоянно в [населено място]. Посочил е, че детето е записано в първи клас през учебната 2022/2024 г. Към заявлението е приложил удостоверение с изх.№33/26.09.2023 г., че детето Р. Д. А. е записана като ученичка в първи клас за учебната 2023/2024 г. в 135 СУ "Ян А. К." [населено място], както и удостоверение за раждане.

На 19.10.2023 г. е издадена обжалваната заповед, с която директорът на Дирекция "Социално подпомагане"- В. е отказал на Д. А. Х. отпускане на помощта по чл. 10, ал. 4 от ЗСПД, като е мотивирал акта си с това, че детето не е български гражданин и Република България не е страна в международен договор за двустранно сътрудничество с И..

На 24.10.2023 г. процесната заповедта е връчена лично на К. Н. Ф. - майка на малолетната Р. Д. А., която го е обжалвала с жалба, подадена директно до съда на 06.11.2023 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срок, от лице с правен интерес и срещу подлежащ на обжалване акт, поради което е допустима. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган съобразно предоставените му правомощия, в изискуемата форма и съдържание и при спазване на административнопроизводствените правила.

Същата обаче е материално незаконосъобразна по следните съображения:

Отказът за отпускане на помощта по чл. 10а от ЗСПД е мотивиран с разпоредбата на чл. 3, т. 5 ЗСПД, според която право на семейни помощи за деца имат бременните жени – чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.

От приложените по делото доказателства е видно и не се спори между страните, че малолетното дете и неговата майка са с иракско гражданство.

Спорният по делото въпрос е за правото на лицата, на които е предоставена временна закрила, да се ползват от системата на социалните помощи на държавата, в която пребивават, в частност от отпусканите по ЗСПД помощи.

По отношение на чужденците разпоредбата на чл. 3, т. 5 ЗСПД предвижда само, че семейни помощи се предоставят на постоянно пребиваващите и отглеждащи децата си в страната чужди граждани, ако е предвидено в друг закон или международен договор. ЗСПД не съдържа изрична уредба дали и при какви условия могат да се предоставят семейни помощи за деца на чужди граждани, пребиваващи в страната, на които е предоставена временна закрила.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) чужденец

е всяко лице, което не е български гражданин. Разпоредбата на чл. 39, ал. 1, т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) предвижда, че чужденците с предоставена временна закрила имат право на социално подпомагане.

От данните по делото се констатира, че жалбоподателката - гражданка на И. е чужденец с предоставена временна закрила, следователно има право на социално подпомагане. Както беше казано, разпоредбата на чл. 3, т. 5 ЗСПД не съдържа нарочна уредба по отношение възможността за получаване на семейни помощи за деца от чужденци с предоставена временна закрила, но предвижда такава възможност за чужденци, ако това е уредно в международен договор или в друг закон. В случая е налице втората хипотеза, а именно друг закон - ЗУБ, въз основа на който /чл. 39, ал. 1, т.4/ следва да се приеме, че чужденците с временна закрила имат право на семейни помощи за деца.

На следващо място, цитираната норма на чл. 3, т. 5 ЗСПД не е съобразена с Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

В т. 45 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС е прието, че с цел да се избегнат социални трудности е уместно на лицата, на които е предоставена международна закрила, да се осигури адекватна социална помощ и средства за издръжка, без дискриминация в контекста на социалното подпомагане. По отношение на социалното подпомагане, условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила (какъвто е и настоящия случай), следва да се определят от националното право. Възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице, помощи в случай на заболяване или бременност и семейни помощи за деца, доколкото такива обезщетения се предоставят на гражданите съгласно националното право.

Нормата на чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС, предвижда, че по отношение на социалното подпомагане условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставена международна закрила, се определят съобразно националното право. Съгласно §2 на разпоредбата възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице. В този смисъл семейните помощи за деца следва да се разглеждат именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход и като едно от основните обезщетения, които не подлежат на ограничаване.

С оглед изложеното дотук отказът за отпускане на помощта по чл. 10а ЗСПД се явява незаконосъобразен поради противоречие с материалния закон и в несъответствие с целта на закона.

Оспорената заповед следва да се отмени, а преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне при съобразяване с дадените по-горе

указания по прилагане на закона.

При този изход на спора, на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата, на адв. Д. Г. следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв. съгласно чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл.173, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 57 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на Р. Д. А., гражданка на И., малолетна, [дата на раждане] , депозирана чрез законния ѝ представител нейната майка К. Н. Ф., Заповед № ЗСПД/Д-С-ВЗ/9201/19.10.2023 г. на Директора на дирекция „Социално подпомагане“ – В., с която е отказано отпускане на еднократна помощ за ученик записан в първи клас по заявление – декларация вх.№ ЗСПД/Д-С- ВЗ/9201/13.10.2023 г.

ВРЪЩА преписката на Дирекция „Социално подпомагане“ – В. за ново произнасяне в съответствие с дадените указания за тълкуване и прилагане на закона.

ОСЪЖДА Дирекция „Социално подпомагане“ – В. да заплати на адвокат Д. Г. сумата от 1 000 лв. (хиляда лева), представляваща адвокатско възнаграждение.

Решението не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: